

LEEF LEUK MET JE EIGEN GROENTETUIN

Inhoudsopgave	pagina 1
Voorwoord	pagina 2 - 3
De voorbereiding	pagina 4 -16
De tuin in het voorjaar	pagina 17-36
De tuin in de zomer	pagina 36-43
De tuin in de nazomer en de herfst	pagina 44-45
Disclaimer	pagina 45

VOORWOORD

Dit boek is geschreven omdat steeds meer mensen hun eigen groente gaan verbouwen. Een bloemlezing uit enkele krantenartikelen laat dit nog eens zien:

“Nederlander eet vaker uit eigen tuin”

“Eigen groente verbouwen steeds populairder”

“vitamine weg uit groenten”

“Zelf groenten telen rage”

En dat is niet zonder reden:

- groente uit eigen tuin is echt veel lekkerder en puur van smaak
- groente is langzaam gegroeid en niet opgejaagd
- geen gifstoffen en kunstmest gebruikt
- je weet waar het vandaan komt en dat het dus goed en veilig is
- je vergeet alle zorgen en problemen als je lekker buiten bezig bent
- het is een hele gezonde lichaamsbeweging
- en ook de kinderen vinden het vaak leuk.

Het zijn die redenen waarom veel mensen wel eens met het idee spelen om hun eigen groente te gaan verbouwen.

Toch zetten lang niet alle mensen die stap:

- ik heb geen of onvoldoende tijd;
- een moestuin kost mij veel te veel tijd;
- ik zou niet weten hoe ik groenten moet verbouwen.

En dat is jammer want het is echt niet moeilijk om uw eigen groente te verbouwen. En het hoeft ook zeker niet heel veel tijd te kosten.

Dit boek neemt u bij de hand en laat u stap voor stap zien hoe u uw eigen groente kan verbouwen.

De auteur is Jan Tuininga: een doorgewinterde volkstuinier die al vele aspirant tuiniers op weg heeft geholpen.

Het betreft hier het volkstuintencomplex te Ermelo met de naam “de Kawoeper”

Een mooie verzameling van volkstuinten aan de rand van Ermelo, op de grens van bos en weiland. In het verleden was deze locatie nog een deel van het IJsselmeer of zo u wil de Zuiderzee.

Dit boek is met name geschreven voor beginnende en door-startende tuinters.

Maar ook ervaren tuinters zullen vele slimme tips vinden.

Er zijn al veel boeken over de [volkstuint](#), maar vaak technisch van aard en geschreven vanuit de groentesoorten. Deze komen uiteraard ruim aan bod, maar in de gesprekken viel mij op dat tuinters vooral denken vanuit de seizoenen. Dus wat kan ik in het voorjaar, de zomer en het najaar verbouwen.

Dit boek is geschreven vanuit het gezichtspunt van een (opnieuw) beginnende volkstuintier die lekker en zonder al te veel poespas wil tuinten: dus makkelijk en eenvoudig en dus ook vooral leuk!!

Met mijn buurman heb ik daarom ook een selectie gemaakt van makkelijk te kweken groenten. De lezer beslist uiteraard zelf wat hij of zij wil verbouwen.

Maar uitgangspunt in dit boek is lekker en eenvoudig en als u de tips en aanwijzingen volgt is succes gegarandeerd.

Verder houden we het goedkoop. Dus niet allerlei dure materialen, kweekkasten etc. aanschaffen. Als het tuinten u in de greep krijgt kunt u altijd nog mooie en dure spullen aanschaffen.

En veel werk? Mijn ervaring is dat je voor een tuin van iets meer dan 100m² gemiddeld 3 - 4 uur per week kwijt bent. In het voorjaar iets meer i.v.m. spitten en zaaien.

DE VOORBEREIDING

Er zijn op de Kawoeper zo'n 45 volkstuinen.
Daar zijn kleinere tussen, van 70 - 100 m² maar ook
grotere van wel 250 m².

Om u een voorstelling te maken: 100 m² is dus 10 bij 10
meter. In het voorjaar, als alles nog braak ligt denk je
dan, nou een mooie lap grond, maar in de zomer denk je
soms, "ik wou dat ik nog een stuk grond extra had"

Die mooie locatie was ook een nieuwe bewoner van
Ermelo opgevallen en hij informeerde bij de voorzitter of
er nog een volkstuin gehuurd kon worden.

Aangezien mijn persoon verantwoordelijk is voor de
verdeling van de tuinen werd ik vervolgens door het
aspirant lid opgebeld.

De uitgifte van de tuinen wordt door 1 persoon uitgevoerd
omdat in het verleden meerdere personen zich met de
uitgifte hebben bemoeid. Dat leidde er dan toe dat
sommige tuinen 2 keer werden toegezegd, met alle
gevolgen van dien.

Er waren nog enkele tuinen beschikbaar en nadat we een
afspraak hadden gemaakt heb ik het "nieuwe" lid over de
tuin geleid. Hij kwam samen met zijn vrouw en
uiteindelijk bleef de keuze beperkt tot twee tuinen.

Beide ongeveer 130 m² groot.

De keuze werd uiteindelijk gemaakt voor de tuin grenzend
aan, heel toevallig, mijn eigen tuin.

Mijn buurman had een tuin van 260 m² maar vond die tuin
toch wel wat groot en wilde zijn tuin wel in twee stukken
opdelen.

Zo ontstonden dus twee "nieuwe" tuinen van elk 130 m².

De tuin van mijn nieuwe buurman heeft een afmeting van
10 bij 13 meter, dus 130 m².

Heel vroeger had hij wel eens wat getuinierd, maar dat was lang geleden, dus alle hulp was welkom: concreet, mijn hulp. Maar dat is eigenlijk heel normaal op een volkstuinvereniging: je helpt elkaar waar nodig.

Ik heb zijn gegevens aan de penningmeester doorgegeven en we konden beginnen.

Het lidmaatschap kost bij ons € 0,45 per m² en dat is inclusief het water. Wij hebben overal kranen op de tuin en het water komt als grondwater met een pomp uit de verschillende kranen op de tuin.

De tuin stond nog redelijk vol met **onkruid** uit de herfstperiode, dus wat te doen??

Illustratie volkstuin met onkruid

Beginnende tuiniers denken wel eens dat je na verloop van tijd zonder onkruid kan werken. Maar helaas. En dat is natuurlijk ook logisch. Je doet er als tuinder alles aan om je grond zo vruchtbaar mogelijk te maken. Maar dat betekent dan natuurlijk ook dat onkruid groeit en bloeit.

De soorten onkruid verschillen enigszins van streek tot streek, onder andere beïnvloed door de grondsoort. Maar grassoorten zie je eigenlijk overal wel. En dat raak je ook nooit kwijt omdat het deels als zaden door de lucht wordt verspreid. Ook veel andere onkruidsoorten komen inderdaad letterlijk en figuurlijk uit de lucht vallen.

Wat doe je met al dat **onkruid** ??

Je kan het in het najaar of het voorjaar onderspitten of je kan zoveel mogelijk “trekken”. Dan trek je het onkruid met wortel en al uit de grond.

Mijn nieuwe buurman besloot om al het onkruid uit de grond te trekken. Wel meer werk, maar dan is de tuin ook echt schoon, zoals wij zeggen. Met spitten moet de onkruidplant precies ondersteboven worden gespit. Ligt het niet echt ondersteboven, dus enigszins scheef, dan kan het onkruid weer opnieuw teruggroeien.

Ligt het wel goed (ondersteboven) dan zal de het onkruid met wortel en al vergaan.

Illustratie **mest** in de geul

Dus het onkruid met wortel en al verwijderen is wat meer werk maar geeft wel een beter resultaat.

Soms is een tuin 2 jaren of meer niet gebruikt en dan is onkruid trekken geen optie meer. Wat wij als volkstuintuinvereniging dan doen is dat we iemand met een freese-machine inhuren. Dan wordt de tuin als het ware omgeploegd en is al het onkruid ook verdwenen. Daar zijn natuurlijk wel kosten aan verbonden, maar wij als vereniging betalen dat uit de borg die ieder nieuw lid moet betalen.

Nu wordt de tuin wel vrij van onkruid gemaakt, maar het heeft wel het nadeel dat de grond van vrij diep, tot wel 30 cm wordt omgegooid.

Dat lijkt geen probleem, maar de echt vruchtbare grond zit in de bovenste ongeveer 10 cm. Dieper gelegen grond, dat na het frezen dus boven komt te liggen bevat veel minder voedingsstoffen. Dus als een tuin wordt gefreesd, dan moet er ieder geval heel goed bemest worden.

Gelukkig was dat bij mijn buurman niet nodig en nadat al het onkruid was verwijderd en tot een grote hoop was gegroeid begon hij met de volgende klus.

De berg met onkruid was zeker een meter hoog en hij vroeg mij wat hij daarmee kon doen. Ik vertelde hem dat na de vorstperiode die berg nog hooguit 50 cm hoog was.

Hij kon het dan onderspitten en verder als basis voor zijn composthoop gebruiken. Na 1 seizoen is de [compost](#) vergaan tot humus. Ook groenteafval van huis kan worden gebruikt, al zijn sommige tuinders kieskeurig daarmee. Sommige tuinders doen wel de koffiefilters op de composthoop, maar niet de aardappelschillen.

Je kan bijna al het onkruid en ander bladafval voor de composthoop gebruiken. Uitzondering zijn onder andere de stelen van de boerenkool en spruitkoolplanten. Die zijn zo taai dat ze niet vergaan tot humus. Van belang is wel de composthoop regelmatig “om te keren”.

De volgende klus van mijn buurman bestond uit het leggen van een kleine “plaats” met behulp van stoep-tegels.

Daarop kwam vervolgens zijn zelf gebouwde kist met daarin plaats voor zijn tuingereedschap.

Je kan het natuurlijk steeds meenemen van huis, of ergens in de tuin leggen, maar beide methoden zijn niet echt handig. De meeste tuinders hebben een kist en dat is toch wel een behoud voor het gereedschap.

Zo’n kist kan je dus zelf maken of kant en klaar bij de bouwmarkt of het tuincentrum kopen. Uitvoering in hout of hard plastic.

Nadat het plaatsje was gelegd met daarop de kist waren de eerste vierkante meters van de tuin ingevuld.

Het plaatsje werd gelegd met gewone stoeptegels, lekker makkelijk en snel te doen. Heeft u geen stoeptegels kijk dan even in uw regiokrantje, de supermarkt etc. Vaak bieden particulieren die tegels gratis aan op voorwaarde dat u ze af komt halen.

Gelukkig waren er voldoende tegels want die tegels zijn ook heel goed te gebruiken om de tuin in te delen. Om ieder jaar weer zoveel mogelijk gezonde planten te oogsten is het belangrijk dat we ieder seizoen van plek wisselen met de planten.

De meeste van ons kennen wel de zogenaamde wisselteelt van aardappelen. Aardappelen zijn (zeer) gevoelig voor een schimmel met de naam Phytoftera en verder voor aardappelmoehheid.

Door nu tenminste per 3 of 4 jaar de plek van de aardappelteelt te wisselen heeft de plant minder kans op die ziekten.

En er zijn nog veel meer ziekten en plagen, soms algemene zoals luizen en soms meer specifieke zoals de uienvlieg, dat zegt al voldoende.

Door nu regelmatig te teelt van plek te wisselen krijgen die ziekten minder kans. En dat is niet het enige van belang. Iedere plant heeft een bepaalde voorkeur aan voedingsstoffen / meststoffen. En de ene plant ook veel meer dan de andere.

Zo hebben met name koolplanten veel behoefte aan voedingsstoffen en zij verarmen de grond dus ook veel meer dan bijvoorbeeld slapplanten.

Zonder wisselteelt wordt de grond dus (eenzijdig) uitgeput met als resultaat minder opbrengst en meer ziekte.

Om wisselteelt te vereenvoudigen is het slim om je tuin in te delen in 4 vakken. Je kan dan bijvoorbeeld 1 vak gebruiken voor:

- de aardappelen
- de koolplanten
- de sla / spinazieplanten etc
- de uien / wortelplanten

Ieder jaar schuif je dan door en je hoeft alleen maar de algemene indeling van hierboven te onthouden.

Illustratie van de volkstuin met 4 vakken

In het midden kan je als looppad de tegels twee rijen dik leggen en de rest 1 tegelrij dik (1 tegel neemt de plaats in van 1 of meerdere groenteplanten)

Maar voordat de tegels werden gelegd moest er nog iets heel belangrijks worden gedaan.

Zoals gezegd, de grond moet echt vruchtbaar zijn, wil je goede opbrengst verkrijgen.

En niet alleen moet de grond echt vruchtbaar zijn, maar de grond moet ook voldoende (maar niet teveel) kalk bevatten. Te weinig kalk betekent dat de grond zuur is. Met name zandgronden zijn zuur en dat betekent een, zoals dat wordt uitgedrukt een PH van minder dan 6,5. Een PH van 7 wordt als PH neutraal gezien, het meest optimale. Een PH van meer dan 7 komt vrijwel niet voor.

Voor met name de (door) groei van planten is het belangrijk dat de grond niet (te) zuur is.

Je kan dat eventueel laten meten door een laboratorium, maar het meest eenvoudig is door zelf een testje te doen.

Zo heeft het merk Ecostyle een PH bodemtest. Zie ook www.ecostyle.nl

Je verzamelt dan op een aantal plekken in je tuin wat aarde, mengt dat goed en voegt wat testmiddel toe. In een klein reageerbuisje krijgt de oplossing een bepaalde kleur. Is de kleur groen, dan is dat een PH van 5 en dat betekent dat de grond zuur is. De planten groeien dan wel maar worden minder groot / geven minder opbrengst.

Bij mijn buurman was de PH inderdaad 5 en je kan de PH dan naar 6 (licht zuur, maar geen probleem) door kalk te gaan strooien.

Wij kunnen de kalk goedkoop via onze vereniging bestellen. Voor zijn tuin van 130 m² is er 50 kilo kalk gestrooid.

Daarmee is de PH rond de 6 komen te liggen. Het is niet goed om teveel kalk in 1 keer te strooien. De kalk is nu in december uitgestrooid en dat kan dan bijvoorbeeld in de herfst nog een keer. En dat moet ook worden bijgehouden omdat door de regen de kalk langzaam wordt uitgespoeld.

De kalk en allerlei zaden kunnen worden aangeschaft bij de grote tuinentra en vele lokale tuinentra.

Bijvoorbeeld:

<http://www.intratuin.nl> en <http://www.welkoop.nl>

Zij kunnen bovendien nog aanvullend advies geven. Kalk in de vorm van korrels is het makkelijkst.

In poedervorm stuift het enorm en kom je als een sneeuwman weer thuis.

Zoals al eerder gezegd zijn de voedingstoffen voor de groei van de planten heel belangrijk.

Het gaat eigenlijk maar om drie dingen: zon, water en goede grond (dus met voldoende voedingsstoffen)

En al die voedingstoffen leveren bovendien hele gezonde groente. Uit allerlei onderzoeken blijkt dat veel groente uit de winkel te weinig mineralen etc. bevat.

Dat komt omdat heel veel kunstmest wordt gebruikt.

Om nu zowel voedingsstoffen aan de grond toe te voegen en ook de structuur van de grond te verbeteren kunnen we ook nog mest gaan toevoegen.

Mest in de vorm van oude stalmest. Verse mest (paar maanden oud) is niet goed.

Nog een hele belangrijke tip: als je kalk en mest opbrengt op je tuin dan moet er tenminste 6 weken tussen zitten. Als je kalk en mest direct met elkaar “mengt” dan ontstaat er een bepaalde chemische reactie en veel van de voordelen van zowel het kalk alsook de mest verdwijnen dan.

Ook wij hebben daarom mest besteld bij een boer in de buurt. Dat was oude stalmest van koeien.

Let erop dat er niet teveel stro in de mest zit.

Voor de prijs moet je ongeveer op € 25,- per m3 rekenen.

Mest verwerken is best wel zwaar werk en je kan eventueel ook mestkorrels gebruiken. Die zijn te koop in grote verpakkingen, van 25 kilo en niet duurder dan stalmest.

Nou is dat mest verwerken best wel zwaar en het beste advies wat ik kan geven: doe niet alles in 1 keer. Mijn buurman had zijn tuin al ingedeeld in 3 vakken en de mest in ongeveer 4 keer verwerkt.

Er zijn twee methoden om dat te doen. De eerste is om de mest helemaal uit te spreiden over de tuin en dan 2 - 3 maanden te laten liggen en in het voorjaar om te spitten.

De tweede methode (volgens sommigen de beste) bestaat uit het maken van een geul en die vervolgens met mest te vullen. Daarna maakt u een nieuwe geul en gooit u de aarde in de geul met mest.

De eerste methode lijkt eenvoudig, maar omdat je de spade als het ware door de mest heen moet steken is het toch behoorlijk zwaar.

Wel belangrijk: een spade met een scherp bladrand werkt een stuk fijner en vooral makkelijker. Mijn buurman heeft zijn tuin in 4 keer gespit en de mest ondergewerkt.

Het resultaat is nu een tuin die:

- helemaal vrij van onkruid is
- voldoende kalk heeft
- en veel voedingsstoffen bevat.

Het wachten was nu op beter, maar vooral warmer weer.

Voordat het echt lekker voorjaarsweer wordt moet er nog 1 belangrijke klus worden gedaan.

We hebben nu dus 3 grote vakken, maar die moeten verder worden verdeeld in kleinere “bedden”

Een groentebed heeft de maximale lengte van het vak en de breedte is zo rond 1 meter. Op 1 zo’n bed kan je dan weer 2 of meer rijen van groenteplanten of zaden zaaien.

Hoeveel? Dat is helemaal afhankelijk van het soort groente. Zo is de afstand van de ene rij tot de andere rij bij aardappelplanten toch wel 50 cm. Maar uien kunt u veel dichter op elkaar planten. Bij uien is de onderlinge rij-afstand ongeveer 20cm.

Nemen we als voorbeeld een van de vakken met als afmeting 5 meter bij ongeveer 6,5 meter.

Je kan dan bijvoorbeeld 5 bedden met een breedte van ongeveer 1 meter maken = 5 meter.

De paden tussen de bedden, dan heb je er dus 4 nodig: de zijkant en het middenpad tellen niet mee.

Je hebt dan 40 cm als looppad. Dat lijkt veel, maar uit ervaring weet ik dat als je te smalle paden neemt je af en toe het gevoel hebt dat je over een evenwichtsbalk loopt. Dus 4 looppaden van ongeveer 40 cm + 5 bedden is samen een breedte van 6,4 meter.

Waarom het belang van paden?

De grond op de bedden moet namelijk zo los mogelijk zijn en blijven!! Dus nooit op de bedden lopen en de grond op de bedden los houden.

Als we de bedden maken starten we met de looppaden, die moeten weer wel stevig zijn omdat we daar de hele tijd op lopen. Verder groeit het onkruid dan minder goed.

Mijn buurman ging zijn bedden uitmeten met twee stokken en daartussen een touw. Je ziet dan vrij goed of je looppad recht of scheef loopt. Begin je namelijk scheef dan zal de rest waarschijnlijk ook scheef lopen.

Voor het poten van groente is het makkelijker werken met rechte bedden.

Heb je dan een stuk afgepaald dan kan je door er over heen te lopen de grond aanstampen.

Ik doe dat zelf altijd door de eerste keer recht van het begin naar het eind te lopen en weer terug. Daarna doe ik hetzelfde maar dan dwars op het pad en ook weer heen

en terug. Zo is al een redelijk pad ontstaan, maar hier en daar wat schots en scheef.

Vervolgens ga ik het met de hark het pad mooi recht maken. De extra aarde komt op het bed te liggen.

En zo maak je looppad voor looppad.
Maar dan we er nog niet.

Het groentebed ligt nu dus keurig tussen de looppaden, maar het groentebed is nog heel ruw en ongelijkmatig.

Na het spitten is een landschap van grondkluiten ontstaan. De kluiten moeten nog worden losgewerkt en het groentebed nog mooi vlak worden gemaakt.

Ik doe dat altijd met een drietand en de hark.
Met de drietand maak ik de grond c.q. kluiten goed los.

Daarna kan ik met de hark de kluiten nog fijner maken en ik egaliseer de grond tegelijk. Dat egaliseren gaat weer het makkelijkst met de onderkant van de hark.
Dus niet met de tanden van de hark maar de platte kant.
En zo maak je groentebed voor groentebed.

De tuin is nu gereed om groenteplanten en eventueel bloemen te kweken.

Al met al is vergt de voorbereiding best veel werk, maar een goede voorbereiding geeft het hele tuinseizoen plezier en meer opbrengst.
Daarnaast bespaart u met een goede voorbereiding uiteindelijk tijd.

Welke gereedschappen ?

- een spade of bats. Een spade is wat langer en rechter en heeft mijn voorkeur. Een bats is wat breder en meer geschikt om (grote) hoeveelheden grond te verplaatsen
- een hark voor het fijn maken van de grond en het egaliseren van de groentebedden
- een drietand om vooral gemakkelijk de grond lekker los te maken en te houden
- een hakselaar: dat is schoffel, maar met dit verschil dat je een schoffel als het ware duwt en dat vergt veel kracht. Bij een hakselaar staat het blad precies andersom en verwijder je dus het onkruid door naar je toe te trekken. Die beweging is makkelijker en minder vermoeiend.

Die gereedschappen kan je allemaal los kopen of met een insteeksysteem. Je hebt dan 1 steel en bevestigt de hark, de schoffelaar, de hakselaar of de drietand daaraan.

Bekende aanbieders zijn Gardena:

<http://www.gardena.nl> en Wolff: [http:// www.wolff.nl](http://www.wolff.nl)

DE TUIN IN HET VOORJAAR

Normaal reken ik de maanden februari - maart en april tot het voorjaar.

De winter van 2010 duurde behoorlijk lang, maar goed zo half maart konden we toch wel voorzichtig beginnen met de vroege groenten.

Sommige gewassen zijn goed bestand tegen de kou. Maar om te ontkiemen is toch wel enige warmte vereist.

We spreken hier over het eerste tuinseizoen en voor het verbouwen van groente gaan we uit van het kweken in de volle grond. Je kan ook onder glas kweken, maar dan moet je weer een kas aanschaffen.

In het volgende neem ik u mee met de belevenissen en de werkzaamheden op de tuin van mijn buurman.

We belden zo rond half maart en spraken af op de volkstuin.

De tuin lag er prima bij en ja, een voordeel van het koude weer was dat ook het onkruid nog niet groeide. Onkruid groeit vanaf ongeveer 8 graden.

Half maart zijn we gestart met de volgende groenten:

- radijs
- spinazie
- tuinbonen
- peul

RADIJS

Radijs groeit snel en kan van het vroege voorjaar tot het najaar worden gezaaid.

In het voor-en najaar is de periode tussen zaaien en oogsten 6 tot 8 weken. In de zomer kan je soms na 4 weken de gezaaide radijzen al eten.

Waarom radijs? Omdat het een hele makkelijke groente is en zowel in salades als ook uit het vuistje kan worden gegeten.

Er zijn vroege rassen en zomerrassen en vele soorten: met een ronde vorm of een langwerpige vorm, wit of rood van kleur of met beide kleuren, scherpe of aromatische smaak, etc. etc.

In het tuincentrum kunt u naar eigen inzicht een soort kiezen.

De winter duurde lang en ook het voorjaar was lang dus het zaaien deden we pas half maart.

Hoe ga je de radijs zaaien?

- maak de grond goed los met de drietand en de hark
- maak met de steel van de hark een geul van ongeveer 1 - 2 centimeter diep
- bevochtig de geul met water en wacht tot het water is weggetrokken
- zaai heel dun de zaadjes in de geul
- u kunt de zogeheten zaailingen of dus de ontsproten zaadjes eventueel uitdunnen als er twee blaadjes aan de stengel zitten
- of steeds de dikste radijzen oogsten en daarmee de andere radijzen weer kans geeft goed verder te groeien.

Wacht niet te lang met plukken. De radijzen worden dan heel scherp van smaak of draderig.

SPINAZIE

Vanaf ongeveer half februari / maart kunt spinazie in de volle grond zaaien. En spinazie kunt u tot ongeveer oktober zaaien.

De groeitijd is ongeveer 8 weken, maar dat is wel afhankelijk van de kou.

In ons tuinseizoen zijn we spinazie gaan zaaien rond half maart.

Ook voor spinazie zijn er vele soorten en rassen. Heel belangrijk is dat als u in het koude voorjaar gaat zaaien dat u spinazie neemt van het type scherpzaad!!

Spinazie als scherpzaad zaai je in het voorjaar en het najaar. In de zomer zaai je spinazie van het type rondzaad. Op de verpakking is dat wel goed aangegeven, maar je moet er wel goed op letten.

Het onderscheid wordt gemaakt omdat zomerspinazie beter bestand tegen doorschieten is gemaakt. Op de verpakking staat soms aangegeven of het soort spinazie bestand is tegen doorschieten.

Doorschieten? Ja, dat is als de plant een soort bloei gaat maken en dat is niet lekker en ook niet echt eetbaar.

Tweede tip voor de zomerspinazie: wacht niet te lang met oogsten, maar snij de planten tijdig af.

Ook voor spinazie is het heel belangrijk dat de grond goed los is en vochtig is. Net als radijs zijn de wortels niet heel erg lang en de plant moet eist vochtige en losse grond. Ik geef eigenlijk nooit zoveel water aan de planten, maar spinazie en radijs houd ik altijd goed in de gaten.

Voor het zaaien maak je net als bij radijs eerst de grond goed los en vervolgens trek je een geul van ongeveer 1 - 2 cm. diep.

Ik vertelde mijn buurman dat ik deze geul wat breder maakte dan bij radijs om de spinaziebladeren wat meer ruimte te kunnen geven.

Ik heb daar een slimme methode voor gevonden, door de schoffel ondersteboven te houden en daarmee de geul te trekken. Ik gebruik de kleine schoffel en zo ontstaat een geul van ongeveer 5 cm. breed.

Ik zaai de spinazie (NIET te dik) in de geul.
De geul heb ik eerst weer goed vochtig gemaakt. Heel eenvoudig door de geul met water te begieten en even laten “drogen”. De zaden moeten in vochtige grond liggen niet gaan drijven in het water.

Illustratie spinazie

Vervolgens kan de geul worden toegedekt met de aarde.

Ook hier een tip: gebruik de onderkant van de hark, dus het platte gedeelte om de geul mooi egaal toe te dichten.

Na ongeveer 8 weken kunt u gaan oogsten.

De spinazie kan het best zo ongeveer 3 cm. boven de grond worden afgesneden met een scherp mes.

Vaak heb je dan een tweede groeibeurt, al is de tweede groei wel minder uitbundig dan de eerste.

Zelf houd ik 2 - 4 weken tussen de zaaibeurten, zodat ik regelmatig spinazie kan eten. Als een zaaibed, eventueel voor een tweede keer is uitgegroeid, trek ik het overgebleven gewas de grond uit en gooi het op de composthoop.

Vervolgens maak ik het bed weer goed “los”, en plant dan iets anders op die plek: bijvoorbeeld sla of andijvie.

De zomerspinazie zaai ik van ongeveer half mei tot en met augustus.

En ook tijdens de groei houd ik de grond naast de spinazie goed los. Dat kan met de grote drietand of een klein drietandje.

TUINBONEN

Op diezelfde dag hebben we ook nog **tuinbonen** geplant.

Je hoort wel eens dat je bonen pas mag planten als het echt warm is, maar tuinbonen vormen daarop een uitzondering.

Sterker nog, je “moet” de tuinbonen zelfs vroeg planten. Later in het seizoen komen namelijk de bladluizen tot ontwikkeling en die zijn met name gecharmeerd van tuinbonen. Tuinbonen groeien eigenlijk overal, maar wat voor alle bonen geldt, de grond moet niet te nat zijn.

Met name peulen en tuinbonen zijn gevoelig voor bodemschimmels en daarom is het belangrijk om ieder jaar van plek te wisselen.

Verder “houden” tuinbonen van oude stalmest.

Tuinbonen kunnen worden verdeeld in bruinkokende en witkokende rassen.

Bekende rassen zijn witkiem en driemaal wit (inderdaad witkokend) en Suprifer (bruinkokend)

Omdat tuinbonen ook goed in de diepvries bewaard kunnen worden hebben we twee rijen met tuinbonen “gezet”.

Wederom eerst de grond goed losgemaakt en vervolgens op iedere 10 cm. 1 tuinboon gelegd. Om de groei te bespoedigen zorg ik er altijd voor dat het plantgat goed vochtig is. De boon wordt 2 tot 3 cm. diep gelegd.

Op mijn advies had de buurman de bonen al een nacht in het water laten voorweken. Daarna 3 dagen verder voorkiemen op kamertemperatuur. De bonen uit het water op een vochtige doek. Zo versnel je de kieming.

Over een lengte van 4 meter werden de bonen gelegd. En omdat de bonen in de vriezer kunnen worden bewaard werd er nog een tweede rij gezet. De afstand tussen de rijen dient zo'n 75 cm. te zijn.

Tuinbonen zijn best wel forse planten en zij hebben de ruimte nodig.

Na een goede week kwamen de plantjes al op.

Verder hoef je er eigenlijk niet zoveel aan te doen.

Bij echte droogte water bijgeven en af en toe de grond rond de bonen los houden met de drietand.

Na een aantal weken verschijnen de eerste bloemen en belangrijk is dan om de bladluizen in de gaten te houden.

Die bladluizen bevinden zich met name in de top van de boon. Als de laatste bloem is uitgebloeid of er voldoende bloemen zijn gevormd kunt u de top afknippen. Dat kost wel een aantal bloemen en dus later de bonen, maar dat is beter dan dat de hele plant wordt aangetast.

Illustratie tuinbonen

Ook kunt een biologisch bestrijdingsmiddel gebruiken of uw eigen middel maken.

Ik heb met de buurman een eigen mengsel van bladeren van de berenklaauw gemaakt. Wees wel voorzichtig want de bladeren “branden” nog veel meer dan die van de brandnetel, maar zijn daarom ook effectiever.

We hebben enkele bladeren, geplukt met handschoenen, verzameld en in het water gelegd. Na enkele weken heb je een mengsel van water met berenklaauw en dat kan je over de aangetaste planten spuiten.

Is er geen berenklaauw dan zijn de bladeren van brand/netels ook bruikbaar.

Gelukkig was het verlies door de bladluizen gering en half juni heeft de buurman kilo's en kilo's tuinbonen kunnen oogsten.

PEUL

Vrijwel iedereen lust wel **peulen**, “Moeder lust je nog peultjes”, maar ze worden weinig gegeten. En als je ziet wat ze kosten, doorgaans rond de 0,90 per ons!

Gelukkig kan je ze ook zelf verbouwen en de vrouw van mijn buurman had hem al gevraagd of hij ook peulen wilde verbouwen.

Peulen zijn niet alleen lekker maar ook tamelijk eenvoudig om te verbouwen.

Er zijn veel rassen en de eerste grove indeling is:

- peulen die langs gaas worden geteeld
- peulen die zonder gaas kunnen worden geteeld.

Voor het gemak heb ik met de buurman een laag soort gekozen. Met de keuze voor een hoog soort zouden we met palen en gaas een klimhulp hebben moeten maken. We hebben het eenvoudig gehouden en een peulensoort gekozen die zonder gaas kan groeien.

Bij peulen is het heel belangrijk dat zij worden geoogst als de peul rijp is. Is de peul als het ware overrijp dan worden de erwten in de peul dik en de peul wat vleziger.

Om dat “probleem” op te lossen zijn er rassen ontwikkeld die je wat langer aan de plant kunt laten zitten. Een bekend ras is de Early Snap.

De peul wordt enkel en alleen als zaad geteelt. We maken de grond eerst weer goed los en iedere 20 cm worden drie zaden gelegd.

Ook dit hebben we half maart gedaan en om het groeien wat te versnellen heeft de buurman de zaden 48 uur in water gelegd en daarna nog 2 dagen op kamertemperatuur verder ontkiemt. Je ziet dan de eerste kiempjes al.

We hebben 1 rij gelegd. Meer is niet nodig, maar de liefhebber kan besluiten iedere 2 a 3 weken opnieuw wat peulen te leggen zodat je langer van de peulen kunt genieten.

Verder is belangrijk de peulen niet op een plek te leggen waar veel stalmest ligt. Peulen groeien minder goed op grond met veel mest.

Als peulen namelijk vrijwel rijp zijn, kunnen zij nog maar kort aan de plant blijven.

Peulen kunnen wel worden ingevroren, maar het lekkerst zijn toch de peulen vers van de plant.

Peulen hebben extra de aandacht van vogels en met name van houtduiven. Houtduiven vreten alle peulen op als er geen net overheen ligt.

Als de peulen zo 'n 20 cm. hoog zijn kan je de peulen beschermen door er een net over te spannen.

Bij voorkeur een groen net. Dat is beter zichtbaar voor de vogels en zij raken dan minder snel verstrikt.

Bij peulen is het belangrijk dat wanneer zij vanaf 10 cm. hoog zijn de grond goed vochtig wordt gehouden. Als de grond te droog is worden er geen peulen aan de plant gezet.

De buurman kon half juni met de eerste pluk beginnen. En je ziet dan dat peulen heel snel doorgroeien. Sommige tuinders plukken iedere 2 dagen een flinke portie.

Het beste is om de peulen met een schaar van de stengel te knippen. Peulen zijn heel kwetsbaar en als je met de hand plukt dan is de kans groot dat je de stengel beschadigt.

Illustratie peul

U

Eind maart zijn we gestart met het “zaaien” van de **uien**.

Normaal gesproken kan dat best al wel half maart, maar omdat het behoorlijk koud was hebben we dit wat later gedaan, in de eerste week van april.

Uien kan je als zaad zaaien en als kant en klare uitjes poten.

Bij de tuincentra zijn eind februari, begin maart beide soorten voldoende aanwezig.

Voor het gemak heb ik voor de plantuitjes gekozen. Die plantuitjes zijn eigenlijk hele kleine uitjes en die zet je zo in de grond.

Er zijn verschillende soorten uien. Het is wel leuk om 2 soorten te kiezen:

- de rode ui, vaak van het ras “Brunswijker”
- de gele ui, daar zijn meerdere soorten van en een bekend soort is “Stuttgarter Riesen”

Beide soorten zijn goed te bewaren, maar de gele ui is, mits goed droog en donker tot in het voorjaar na de oogst te bewaren. De rode ui is iets minder lang te bewaren.

De plantuien worden vaak in zakjes van 250 of 500 gram aangeboden. Met de buurman nam ik 1 zakje rode en 1 zakje gele uien, beide van 250 gram. In 1 zakje zitten ongeveer 60 uien.

Aan de slag dus. We hebben eerst het groentebed goed los gemaakt, dus de kluiten helemaal los.

Vervolgens hebben we twee rijen voor de gele en twee rijen voor de rode wortels uitgezet.

In het midden hebben we een extra rij overgehouden.

Daar komen de wortels in. Wortels en uien houden namelijk elkaars “vijanden” (de wortel en uienvlieg) op een afstand. Je kunt wortelen en uien ook om en om doen maar dan krijg je wel heel veel wortelen.

Op 1 rij zetten we de uien zo diep in de grond dat de punten van de ui nog net met de aarde zijn bedekt.

De afstand tussen de uien is ongeveer 12,5 cm. en de afstand tussen de rijen ongeveer 25 centimeter.

Per rij hebben we dus zo’n 30 uien gepoot. Totaal ongeveer 60 rode en 60 gele uien. Daartussen komen de wortels (zie hierna)

Belangrijk is om, zeker in het begin, de plantjes goed vochtig (niet te nat) te houden.

Vocht, warmte en zonlicht zijn, vooral in het begin van het belangrijkst.

Verder is het belangrijk om onkruid regelmatig te verwijderen. Een uienbed is, zeker als de plantjes nog heel klein, behoorlijk open en onkruid kan zich dus makkelijk aarden. Onkruid onttrekt teveel voedingsstoffen en dat gaat ten koste van de groei van de uien.

De oogsttijd is eind juli begin augustus.

Illustratie ui

WORTELEN

Direct met het poten van de uien kan ter bescherming tegen de wortelvlieg en de uienvlieg tussen de uien een rij wortelen worden gezaaid.

Wortelen of peen is, zeker als je het zelf verbouwt, een hele smakelijke en vooral zoete groente.

Het zaaibed hebben we heel goed losgewerkt en alle steentjes ook verwijderd. Stenen geven een rare uitgroei aan de wortelen, dus vandaar.

Met de steel van de hark heb ik een voor getrokken van 2 - 3 cm diep en vervolgens de voor goed vochtig gemaakt.

Wortels zijn er letterlijk en figuurlijk in heel veel soorten en maten. Zo zijn er korte, ronde wortels en de bekende lange wortels. In de supermarkt vaak bospeen genoemd.

Bospeen zult u tevergeefs zoeken bij de zaadhandel, het is namelijk geen wortelsoort.

Verder zijn er nog wortelen voor de vroege en de late oogst. Wij hebben een vroeg soort geselecteerd, omdat die samen met de uien gepoot kan worden.

Twee bekende soorten wortelen zijn de Nantes en de Amsterdamse bak.

De buurman koos voor de Amsterdamse Bak.

Als je wortelen zaait dan heb je vaak dat er veel teveel zaad wordt gezaaid, met als gevolg dat de wortels elkaar verdringen en dus veel te klein blijven. Tip: meng wat wortelzaad met wat zand (meng dat heel goed) en strooi dat uit in de plantgeul. Vervolgens met aarde bedekken.

Een tweede mogelijkheid is om een zaailint te gebruiken. Dat is iets nieuws en is in feite niets anders dan een lint met daarin al zaad. Dat lint wordt gewoon uitgerold en klaar. In het lint is het wortelzaad perfect verdeeld. Deze methode is ideaal, maar wel duurder uiteraard.

Wij hebben de gewone zaadjes gebruikt en de zaden vermengt met wat zand.

Belangrijk is om het onkruid tussen de wortelen (heel voorzichtig) steeds te verwijderen.

Verder is belangrijk om de wortelplantjes goed vochtig te houden.

Als de wortelen tegen het oogsten aanzitten dan komen zij licht omhoog en weet u dat is goed te zien.

U kunt dan steeds de grotere heel voorzichtig uit de grond trekken.

Illustratie wortelen

VROEGE AARDAPPELEN

Begin april hebben we ook een start gemaakt met de poot-aardappelen (hierna aardappelen)

Aardappelen zijn er in drie soorten;

- de vroege [aardappelen](#)
- de middelvroege aardappelen
- de late aardappelen

De vroege aardappelen poot je in het “vroege” voorjaar.
De middelvroege en late 1 tot 2 maanden later.

De vroege aardappelen kunnen vanaf ongeveer half juni worden gegeten. En dan zijn die ook zeker heel lekker, na al die oudere aardappelen uit de supermarkt.

Ik heb met de buurman samen in maart al een zak met 2,5 kilo vroege aardappelen gekocht. Dat heeft twee redenen:

- ten eerste zijn de lekkerste rassen soms snel uitverkocht
- ten tweede moeten de aardappelen voorkiemen.

Wij hebben als ras de bekende “Frieslander” gekozen. Een hele smakelijke aardappel en verder heel geschikt voor de zand-kleigrond van onze volkstuin.

Wil je aardappelen echt goed bewaren dan moet je een late aardappel kiezen. Ook daar zijn weer vele soorten van:

- meer geschikt voor zand of kleigrod
- glad of meligkokend
- goed of minder goed bestand tegen ziekten

Let bij het kopen in ieder geval op dat het stevige aardappelen zijn. Koop geen zachte of verschrompelde knollen.

Voor een juiste keuze kunt u het beste met de verkoopmedewerker uw wensen bespreken.

Aardappelen worden meestal in zakjes van 2,5 en 5 kilo aangeboden. Dat is soms wel wat veel en daarom heb ik samen met mijn buurman die hoeveelheid aangeschaft.

Hoeveel aardappelen heb je dan? Dat is helemaal afhankelijk van de grootte van de aardappel. Onze Frieslander was eigenlijk wel een kleine knol. Maar soms zijn de (poot) aardappelen heel groot en dan heb je dus vrij weinig per 2,5 of 5 kilo.

Wij hadden samen wel 40 aardappelen en die hebben we verdeeld.

Komen we bij het voorkiemen: voorkiemen doe je door de aardappelen naast elkaar ineen kist te leggen op een donkere plek. De ogen wijzen naar boven en na enkele weken komen er per aardappel 1 of meerdere kiemen uit.

Ik heb de alle aardappelen in ongeveer 1 maand voorgekiemd en deze aardappelen zijn we dus begin april gaan poten.

Wederom door eerst de grond goed los te maken en daarna de aardappelen te planten.

Een aardappelknol moet vrij diep liggen, ongeveer 10 -15 cm. diep. De kiempjes wijzen uiteraard naar boven.

De knollen liggen ongeveer 30 - 40 cm. uit elkaar.
Na het planten met aarde bedekken en nog wat water geven.

Is het loof boven de grond (na enkele weken) en het gaat nog weer vriezen dan moet nog bescherming worden geboden. Wij maakten dat is mei nog mee en we hebben bloempotjes omgekeerd op de plantjes gezet.

Nu eerst maar laten groeien en over zeker 4 weken komt een volgende stap in de aardappelteelt. Dat is dan al in de zomerperiode.

Illustratie aardappelen

SLA

Een van de meest populaire en waarschijnlijk ook wel een van de meest gegeten groenten is waarschijnlijk wel [sla](#).

Sla is een frisse en smakelijke groente en bovendien op vele manieren te bereiden.

De buurman wilde ook meerdere soorten sla gaan verbouwen en we zijn samen naar een tuincentrum gegaan om het aanbod te bekijken.

Sla kan je als zaad gaan zaaien en de kleine plantjes later uitplanten. Probleem bij het gebruik van zaad dat je al snel 10-tallen slaplantjes opkweekt en dat is wel wat veel om allemaal op te eten.

Makkelijker en zeker ook sneller is om kant en klare kleine slaplantjes bij het tuincentrum te kopen. Dat zijn voorgekweekte plantjes met kluit en die zijn, afhankelijk van het weer, na zo'n 8 weken al etensklaar.

Dus voorgekweekte plantjes betekent gemak en sneller genieten en er is nog een voordeel.

Er zijn vele soorten sla en als je kant en klare plantjes koopt dan kan meerdere soorten uitproberen.

Meestal zijn er half maart al slaplantjes verkrijgbaar. Die worden meestal gebruikt door tuinders met een kas.

Mijn buurman heeft (nog) geen kas en zijn slaplantjes werden dus direct in de grond gezet. We noemen dat ook wel de "koude grond".

Zoals gezegd zijn er vele soorten sla:

- de bekende kropsla
- de pluk-en snijsla
- de ijsbergsla

En de pluksla en snijsla is ook nog in meerdere kleuren te krijgen, meestal rood.

Mijn buurman heeft 3 kroppen kropsla, 3 kroppen rode pluksla en 3 kroppen ijsbergsla gekocht.

illustratie botersla

Illustratie rode sla

Het is beter niet teveel in 1 keer te kopen, maar bijvoorbeeld iedere 3 weken. Zo kun je regelmatig sla eten, maar ook weer niet te vaak.

Het poten is heel eenvoudig.

Maak een plantgat en bevochtig die door er wat water in te gieten. De wortelkluit van de slaplantjes kan het best goed nat maken door ze 5 - 10 minuten in een bak met water te zetten. De kluit wordt dan goed nat en kan vervolgens in het plantgat worden gezet. De aarde goed aandrukken en klaar.

De afstand tussen de slaplantjes is zo'n 25 cm.

De verdere verzorging bestaat uit het los houden van de aarde rond de sla en zorgen dat de plantjes vochtig blijven.

Sla kan vrij lang gekweekt worden. Zelfs een beetje nachtvorst kan worden verdragen door de slaplantjes. Dus zolang het tuincentrum slaplantjes aanbiedt kunt u sla blijven planten.

DE TUIN IN DE ZOMER

Ik reken de maanden van mei tot half augustus tot de zomerperiode.

Half mei hebben we aantal echte zomergroenten geplant:

- een komkommerplant
- bonen
- en boerenkool in de vorm van zaden

BONEN

Zeker **bonen** hebben veel warmte nodig bij de groei en de grond / temperatuur moet minstens 15 Celsius zijn en liever nog iets warmer.

Is het te koud dan zullen de bonen niet ontkiemen en vorst is al helemaal slecht. De meeste tuinders zetten hun bonen na de zogenaamde IJsheiligen.

Dat is een bekende datum onder tuinliefhebbers. Na deze datum zal er normaliter geen nachtvorst meer optreden, al zijn er uitzonderingen.

Maar goed wij hebben IJsheiligen aangehouden en we konden half mei met de voorbereidingen beginnen.

Eerst moest een keuze worden gemaakt voor het type boon:

- een lage boon ofwel een stamboon
- een stokboon, die groeit inderdaad langs de stok
- een droge boon (wordt gedroogd en kan worden bewaard)

Voor het gemak heeft de buurman gekozen voor een stamboon. Ook bonen kan je voorkiemen, maar omdat het al lekker warm was hebben we de bonen direct geplant.

De keuze viel op de boon met de naam Stanley. Dat is een nieuw ras met een goede smaak en mooie lange bonen aan de plant.

Bonen zijn op zich gemakkelijk, maar wel belangrijk is dat de grond niet echt nat is en dat de temperatuur (m.n. in de kiemperiode) voldoende is.

Als de grond te nat is dan zullen de bonen verrotten. Wat redelijk goed schijnt te helpen is om de bonen een half uur voor het planten even in de slaolie te dompelen.

Bonen kan je per drie, ofwel in pollen zaaien of in een rij. Wij hebben de bonen in pollen gezaaid omdat de kans op schimmels dan wat kleiner is.

Op iedere 50 cm. hebben we steeds 3 bonen bij elkaar gelegd. Het “plantgat” is 3 - 4 cm. diep.

Illustratie sperzieboon

Wat de groei behoorlijk versnelt is om het plantgat goed vochtig te maken en daarna direct toe te dekken.

Als het lekker warm is, vanaf 20 Celsius, dan zijn de eerste kiempjes na een week al boven de grond.

Als het erg nat is, dan bestaat de kans dat de bonen (deels) verrotten. Houd dus de kiemen goed in de gaten en als de bonen na 2 weken nog niet zijn ontkiemt, controleer dan voorzichtig of er al kiempjes te zien zijn.

Ons weer werkte gelukkig goed mee en na een week zagen we eerste kiempjes al verschijnen.

Nu is de opbrengst van goede bonenplanten vrij behoorlijk dus daarom hebben we eerst een achttal pollen gezaaid.

Over 1 maand zaaien we weer een aantal pollen. Bonen kunnen tot eind juli worden gezaaid, maar de hoogste opbrengst krijg je tot eind juni.

Als je bonen wilt invriezen dan moet je even goed op het pakje bonenzaad kijken of het zaad daarvoor geschikt is.

KOMKOMMERPLANT

Komkommer is een zeer dankbare plant om te kweken.

Mijn buurman en ik hebben beide een komkommerplant gekocht bij het tuincentrum in de buurt.
Een komkommerplant kost ongeveer € 2,95

Een komkommerplant is een voorgekweekte en best al wel forse plant, zeker wel 30 -40 cm. hoog.

Een komkommerplant is door de kweker geënt op de steel van een andere plant en dat betekent dat je de plant direct kunt planten en er verder geen ingewikkelde handelingen meer voor hoeft uit te voeren.

Nu heb ik vorig jaar een hele goede ervaring opgedaan en dat is dat ik in het plantgat van de komkommerplant een flinke hoeveelheid paardenmest heb verwerkt.

Paardenmest is niet zo heel vruchtbaar, maar het houdt de grond heel vochtig. En dat is heel belangrijk voor de een goede groei van de vruchten, dus de eigenlijke komkommers:

- goed bemeste
- en humusrijke of humusachtige aarde.

Is er geen paardenmest dan kan je natuurlijk ook compost gebruiken of wat hele oude stalmest.

Dus wil je veel en mooie komkommers: veel vocht en voeding.

Geef je de komkommerplant te weinig water dan kan je dat goed zien aan de vruchten. De komkommers trekken dan krom!

Aan de komkommerplant kunnen wel tot 25 komkommers komen. De plant kan je over de grond laten kruipen of laten klimmen.

De hoofdtak gaat vervolgens uitgroeien en vormt langs de hoofdtak steeds uitlopers, de ranken.

Aan die ranken komen eerst gele bloempjes en na bevruchting worden dat de uiteindelijke komkommers.

Aan een rank kunt u, als u niets doet, wel 10 bloempjes of vruchtzettingen krijgen.

Zoveel vruchten aan een rank lijkt heel gunstig, maar is uiteindelijk contraproductief. Er kan nooit voldoende water en voedingsstoffen naar de beginnende vrucht worden vervoert.

Om toch voldoende volgroeide komkommers te krijgen doet u het best het volgende:

- de eerste 4 ranken verwijdt u helemaal
- van de volgende ranken gaat u de bloemen verwijderen volgens het principe 1 bloem wel en 1 bloem niet.

De plant kan uiteindelijk wel 2 meter lang worden: hetzij liggend, hetzij klimmend.

De komkommers knip ik altijd af. Zo voorkom ik dat ik de rank beschadig.

De groei kan uiteindelijk wel zo'n twee maanden doorgaan. Ik geef ook vaak komkommers weg en krijg altijd te horen dat zij zo geweldig lekker smaken.

Illustratie komkommer

BOERENKOOL

Zo eind juni kan, moet je al beginnen met het planten van de boerenkool. Dat lijkt vreemd maar het “warme” seizoen is eind augustus vaak wel voorbij.

De jonge aanplant groeien als het minder warm wordt ook minder hard en een boerenkoolplant moet een flink stuk groeien totdat die volledig is volgroeid.

Boerenkool kan je als zaad zelf zaaien. Er zijn veel soorten en het is een sterke kool en niet heel gevoelig voor allerlei ziekten. De kool kan op allerlei grondsoorten worden geteelt, maar op kleigrond voelt de kool zich het meest thuis.

Mijn buurman wilde met name in de winter boerenkool kunnen eten en we hebben een winterhard zaad geselecteerd. De zaden hadden we half mei al voorgezaaid en die waren nu al uitgegroeid tot plantjes van ongeveer 10 cm.

Je kunt ook plantjes kant en klaar kopen, maar bij boerenkool leek het ons wel leuk dat zelf van zaad tot plant te zien groeien.

Dat voorzaaien deden we door de zaden in een goed vochtige geul te leggen en weer toe te dekken. De diepte van de zaden is niet meer dan 2 - 3 cm. Belangrijk is wel de grond goed vochtig te houden, maar zeker niet echt nat maken!

Na 4 - 6 weken hadden we al ruim voldoende plantjes en zoals al aangegeven, die hebben we eind juni geplant.

De afstand tussen de boerenkoolplanten is ongeveer 50 cm. en de afstand tussen de rijen zo'n 50 cm.

De Buurman heeft gelijk 2 rijen gezet. Dat lijkt veel, maar de planten hebben flink wat ruimte nodig. Uiteindelijk heeft hij 20 planten gezet, 10 per rij.

Het planten is eenvoudig. Met een schepje maak je een plantgat en giet dat vervolgens vol met water.

Even wachten tot het meeste water is weggezakt en vervolgens voorzichtig het plantje in het gat plaatsen en het plantgat weer met aarde vullen.

Met name in het begin moet regelmatig water worden gegeven. De plantjes zullen, zeker de eerste week, in het begin slap gaan hangen maar dat is helemaal niet erg. Na ongeveer een week zullen de plantjes rechtop staan.

Boerenkool vraagt veel voeding gedurende de groei-periode en ik strooi dan ook altijd nog wat extra mestkorrels bij de plant.

Het beste resultaat heb ik met korrels afkomstig van kippen.

Verdere werkzaamheden / lekkerheden in de zomerperiode:

- radijs al gegeten en weer bijgezaaid
- spinazie gegeten en weer bijgezaaid: inmiddels hebben we zomerspinazie gezaaid
- de tuinbonen zijn inmiddels geplukt
- de peulen groeien perfect en smaken uitstekend
- de aardappelen hebben we eind mei aangeaard
- de uien groeien mooi door

De uien waren half juli gereed om te oogsten: als het loof helemaal gaat liggen (we noemen dat strijken) dan zijn de uien gereed.

We trekken de uien uit de grond en het beste is om ze met een op te binden (per 10) een op te hangen. Dan kunnen de uien helemaal drogen. Na het drogen kunnen de uien dan tot in het voorjaar worden bewaard. Hoe droger (en donker) ze zijn weggelegd, des te beter bewaarbaar.

DE TUIN IN DE NAZOMER EN DE HERFST

Vanaf half/eind augustus tot laat in de herfst wordt het al wat rustiger met de werkzaamheden, maar er is nog genoeg te doen.

De aardappelen zijn al lang gerooid, maar we houden het voormalige aardappelbed wel schoon.
Schoon? Ja, door af en toe schoffelen.

Doe je niets dan groeit het onkruid maar door en heb je in het voorjaar veel extra werk. Bovendien krijg je minder onkruidzaden in de tuin.

De komkommer is bijna uitgebloeid, maar er zijn nog enkele kleine komkommers en met een mooie nazomer komen die nog tot volle wasdom.

De spinazie wordt ook nog steeds gezaaid en inmiddels zijn we van de zomerspinazie (rondzaad) overgestapt op herfst of late spinazie. Dat is dus dezelfde spinazie die we in het voorjaar gebruiken, van het type scherpzaad.

En ook slaplantjes worden nog steeds aangeboden in ons tuincentrum en aangezien die plantjes best wel wat kou kunnen verdragen hebben we weer aantal gezet.
En dat geldt ook voor de radijs.

De boerenkool is inmiddels al flink gegroeid en heeft ook verder weinig aandacht nodig.

De boerenkool gaan we pas eten als de vorst erover is geweest. Volgens sommigen verandert dat niets aan de smaak, maar de meningen verschillen.

De verklaring lijkt te zijn dat de boerenkoolplant zich bij vorst als het ware beschermt door extra suiker te vormen. Suiker voorkomt nl. dat de plant bevriest. Suiker doet wat dat betreft dezelfde als zout, alleen biedt suiker een nog betere bescherming dan zout.
En het is die extra suiker die de smaak net iets verandert.

De groentebedden die we niet meer gebruiken houden we dus wel (enigszins) schoon.

Daarmee voorkomen we extra werk in het voorjaar en ten tweede kan de grond dan goed “rusten”.

Ook kunnen we laat in de herfst weer wat kalk toevoegen als dat nodig is.

Nou dat was het voor dit tuinseizoen.

Mijn buurman sprak van een heel mooi tuinjaar en hij wilde het volgend jaar ook absoluut voortzetten.

En hij wilde een aantal andere groenten gaan telen, zoals rode bieten en schorseneren. Verder wilde zijn vrouw wat bloemen kweken: dahlia's en zonnebloemen.

Ik gaf hem nog een tip om eens een de internetsite: <http://www.plantaardig.com> te bekijken voor allerlei achtergrondinformatie.

En met een zonnige najaarsgroet wens ik alle lezers een zonnig en groeizaam volgend tuinseizoen.

Disclaimer

De inhoud is door de eigenaar met de grootst mogelijke zorg samengesteld, maar, de eigenaar aanvaardt geen aansprakelijkheid met betrekking tot mogelijke onjuistheden van het vermelde.

De eigenaar is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de aan deze website gekoppelde bestanden en / websites waarnaar wordt verwezen. Niet geautoriseerd of oneigenlijk gebruik van de inhoud of delen daarvan maken inbreuk op intellectuele rechten.

Toestemming tot het gebruik van de getoonde inhoud of delen daarvan op publiek toegankelijke plaatsen moet schriftelijk aan ons worden verzocht.

